

Stefan Löfven: Nationaldagstal 2019

Talare
Stefan Löfven
Statsminister

Datum
6 juni 2019

Plats
Lund

Tack för er uppmärksamhet. Nationaldagsfirare, picknick-njutare och förbipasserande, barn och vuxna, gamla och nya svenskar. Idag är det vår dag! Vad härligt att vi kan fira den tillsammans, med flaggor och fika. I våras fick jag faktiskt ett brev om vår svenska flagga från Alma, 5 år. Hon önskade att den skulle byta utseende, till lila, rosa och med enhörningar på. Ett väldigt nytänkande förslag! Jag svarade att det lät fint, men att jag vill behålla vår vackra, gulblåa flagga. Men, om ni en dag passerar ett hus och ser en sån lilarosa enhörningsflagga, ja då vet ni vem som ligger bakom den. * * * Det var faktiskt inte enhörningar jag tänkte prata om idag, utan om ett annat Sverige, och hur barn hade det i vårt land för inte särskilt länge sen. Astrid Lindgren skrev på 50-talet novellen ”Sunnanäng”. Den börjar så här: ”För länge sen, i fattigdomens dagar, var det två småsyskon som blev ensamma i världen”. Novellen handlar om syskonen Mattias och Anna, vars mamma dog, så de fick bo och slita ont hos en bonde. Och de längtade efter en enda sak: att få gå i skolan några veckor om året. Som Anna sa: ”Bara jag levde till vintern och fick börja skolan”. Syskonen levde till vintern och fick gå i skolan som de drömt om. Men de vandrade dit ensamma i iskylan, fick stryk av skolläraren, och åt bara kalla, medhavda potatisar till lunch. Den här novellen påminner om ett gammalt Sverige, ett land som ingen av oss bott i – men många av oss bär spår av. Ni vet att man brukar skämta om hur äldre generationer alltid överdriver hur hårt det var förr i tiden?” När jag var barn, då fick man minsann vandra fyra mil i bitande kyla varje morgon för att komma till skolan” ... Men faktum är att det dåtida Sverige var ett land vi skulle ha svårt att känna igen. Med brutal fattigdom, där ”framtidstro” var något abstrakt, och hunger något väldigt konkret. För 150 år sen var det svältkatastrof i det här landet. Människor utvandrade, för att de inte såg någon framtid här. Och vår demokrati, som vi med stolthet kan fira på nationaldagen, är bara hundra år gammal. Sverige har gjort mer än rest sig från fattigdomen, vi har på bara några generationer blivit ett framgångsland, som gått före i viktiga frågor. Som för 40 år sen, när Sverige blev först i världen med ett förbud mot att slå barn, efter att bland annat Astrid Lindgren engagerat sig i frågan. Andra länder beskrev oss

då som galna. Men sedan har många tagit efter. Vi har gått från fattigdom till förebild. Hur gjorde vi då det? Jo, vi bestämde oss för att hålla ihop som land och bygga ett samhälle där alla skulle få samma chans till ett gott liv. Barn, som inte är våra egna men blivit ensamma i världen, skulle inte tvingas arbeta hos någon bonde som ville ha gratis arbetskraft till en billig matpeng. Nej, de skulle också gå i skolan, inte bara några veckor om året - det skulle vara en rättighet under hela uppväxten. Vi har fortfarande allvarliga samhällsproblem. Men novellen om barnen i Sunnanäng är påminnelse: även om vi kan tänka på gamla tider som en idyll med röda stugor och gröna ängar var väldigt få saker bättre förr! *** Under ett nationaldagsfirande, tycker jag att vi ska fira just det: hur mycket vi har åstadkommit som land. Ofta till tonerna av en omvärld som sagt "det där kommer aldrig gå", när vi gått i bräschen för jämställdhet, eller arbetstagares rättigheter, eller barns rätt! Alla barns rätt till skolgång, skolmat, trygghet och frihet från rädsla. Vi har byggt ett starkt land, där vi tar hand om varandra. Där samhället tar ansvar, och ingen människa ska lämnas ensam. Idag och alla andra dagar ska vi vara stolta över de svenska värderingarna som tagit oss hit: jämlikhet, ansvar, sammanhållning, och framtidstro! *** Det finns ett annat skäl till att jag tänker på barnen i Astrid Lindgrens Sunnanäng, som blev ensamma i världen. Och det är mitt eget liv. När min mamma inte kunde ta hand om mig, flyttade jag till en fosterfamilj, tio månader gammal. Jag fick en trygg barndom, med alla förutsättningar i livet. Jag kunde hålla på med fotboll, dagdrömma, arbeta - och en dag bli statsminister. Och det var tack vare att vi lever i ett land, där inte alla bara sköter sig själva. Utan där vi tar hand om fler än de närmaste, där samhället tog ansvar också för mig. Novellen om Mattias och Anna slutar med att syskonen kommer bort från det hårda arbetet och kölden, till den eviga vårens Sunnanäng, där barn leker och en mor gräddar pannkakor åt dem. Där blir de lyckliga, trygga och mätta. Nu kanske inte alla barn gillar pannkakor, även om de flesta nog gör det, men är inte det också drömmen för våra barn? Att ingen ska växa upp, och känna att de är ensamma i världen - de ska ha ett helt land vid sin sida. *** Ja, nationaldagsfirare, vi har inte en flagga med enhörningar på. Men för mig symboliserar den flagga vi har just sammanhållning och det svenska sättet att ta tag i det som är svårt: tillsammans! Vi har kommit långt. Femåringar som Alma kan fundera på vilket fantasidjur hon tycker ska pryda vår flagga, istället för att slita ont. Och jag ser fram emot att se hur långt vi kan gå. För ingen samhällsutmaning är för stor, om vi håller ihop, med den starka vetskapen om att våra barn ska få det ännu bättre. Och inget livsöde är för svårt, om vi hjälps åt, och ser till att ingen lämnas ensam i världen. Så gör vi i Sverige, landet som rest sig från fattigdom till

framgångar. Och tänk då, vad vi kan åstadkomma i framtiden – om vi fortsätter att göra det tillsammans. Tack!

Taggar

2010-tal, 2019, Man, Nationaldagen, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-nationaldagstal-2019>